

Szegedi Ítéltábla

Az ügy száma:

Mf.I.40.044/2022/12.

A felperes:

felperes neve (címe)

A felperes meghatalmazott jogi képviselője:

Dr. Mészáros Mátyás Zoltán ügyvéd (címe)

Az alperes:

alperes neve (címe)

Az alperes meghatalmazott jogi képviselője:

Dr. Szűcs Sándor ügyvéd (címe)

A per tárgya:

Sérelemdíj megfizetése

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Szolnoki Törvényszék 15.M.70.276/2020/54.

A fellebbezést benyújtó fél és a fellebbezés sorszáma:

Alperes, 15.M.70.276/2020/55.

Í T É L E T

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 63 500 (hatvanháromezer-ötszáz) forint másodfokú eljárási költséget.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg 160 000 (százhatvanezer) forint fellebbezési eljárási illetéket az állami adó- és vámhatóság által közzétett illetékbevételei számla (számlaszám neve: NAV illetékbevételei számla, számlaszám: 10032000-01070044-09060018) javára az esedékesség napjáig fizesse be.

Az illeték megfizetése ezen határozat jogerőre emelkedését követő 60. napon válik esedékessé.

Az illeték megfizetése során az illetékfizetési kötelezettséget tartalmazó jogerős bírósági határozatot hozó bíróság megnevezését, a bírósági ügyszámot, valamint a fizetésre kötelezett adóazonosító számát közleményként fel kell tüntetni.

Amennyiben az illeték-fizetésre megfizetésre vonatkozó felhívásnak a megjelölt határidőben nem tesz eleget, az illeték behajtására és megfizetésére az illetékekről szóló törvény rendelkezéseit és az adóigazgatási eljárásokra irányadó jogszabályok rendelkezéseit, a költségek behajtására pedig az adóhatóság által foganatosítandó végrehajtási eljárás szabályait kell alkalmazni.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

A tényállás

[1] Az alperes 2019. február 19-én a (település neve)-hez közeli (folyó neve)-gát mellett, a (település neve) felőli oldalon lévő erdőterületen a felperest és négy társát cserje irtási munkák elvégzésére foglalkoztatta napi 10 000 forint munkabért ellenében. Az alperes végzete a munkavállalók irányítását. A felperest munka- és balesetvédelmi oktatásban nem részesítette.

[2] Az alperes egy Sthil típusú 280 mm átmérőjű vágótárcsával felszerelt fűkaszával dolgozott, mögötte haladva a gallyak összeszedését a felperes, és a többi

munkavállaló végezte. A munkavégzés során az alperes a felperestől nem messze álló fához ment, és a működő fűkaszával egy kis méretű állatot próbált kiüldözni a fa odújából. A vágás során a gép az alperes kezét jobbra rántotta, és az alperestől hátrább jobb oldalon álló felperes jobb lábának csapódott, azon a térd alatt vágásos sérülést okozott.

[3] A felperest a (település neve)i orvosi rendelőbe, majd a (kórház neve)-be szállították, ahol 2019. február 19-től február 25-ig kezelték. Ezt követően további hat alkalommal volt kontroll vizsgálaton a kórházban, majd 2019. augusztus 25-én a rögzítőfémet, szeptember 5-én pedig a varratokat távolították el a lábából.

[4] A (megye neve) Megyei Kormányhivatal (járás neve) Hivatal Műszaki Engedélyezési, Fogyasztóvédelmi és Foglalkoztatási Főosztály Munkavédelmi és Munkaügyi Osztálya határozatával a felperes balesetét munkabalesetnek minősítette.

[5] A felperes a balesetet követően 2019. február 25. és március 28. között naponta véralvadástgátló injekciót kapott, melyet az édesanyja adott be neki. Egyéb ápolási teendőt, gondozást nem igényelt, az öltöztetésben, tisztálkodásban azonban két hónapig segítségre szorult. A sérülése folytán a mindennapi életvitelében 4-5 hónapig volt akadályozott.

[6] A felperes a balesetét megelőzően amatőr labdarúgóként versenyengedéllyel rendelkezett, a baleset óta azonban a labdarúgó tevékenységet nem gyakorolja fájdalmai miatt. Egyéb körülmény a focizásban nem akadályozná.

[7] A sérüléseiből meggyógyult, maradandó fogyatékosága nem alakult ki, a jobb lábszárán húzódó heg kozmetikai károsodásként maradt meg. Fizikai munkavégző képessége életkorának megfelelő, a seb funkciócsökkenést nem okoz, nála munkaképesség-csökkenés nem véleményezhető. Sok állással, járkálással, nehéz súlyok emelésével járó fizikai munkát nem végezhet, de ezek mellett egyéb fizikai munka végzésére alkalmas.

A kereset és az ellenkérelem

[8] A felperes keresetében sérelemdíj címén 4 000 000 forint, kártérítés címén 2 598 000 forint megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Perköltséget a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja alapján igényelt azzal, hogy a felperes jogi képviselőt ellátó ügyvéd áfa fizetésére köteles.

[9] A sérelemdíj összegszerűségével kapcsolatban arra hivatkozott, hogy a balesetet megelőzően ő és édesapja voltak a családfenntartók, de a baleset után ez a szerep az édesapjára hárult. A baleset óta munkanélküli, fizikai munkát nem tud vállalni a lába csökkent terhelhetősége és állandó fájdalma miatt. Életminősége a baleset következtében jelentősen megromlott, futball tevékenységét a baleset óta – próbálkozása ellenére – nem tud végezni. A baleset miatt tanulási lehetőségével nem élhet abból a szempontból, hogy szakmunkásként képesítést szerezzen, mert lába terhelhetőségének csökkenése miatt nem tud fizikai munkát vállalni.

[10] A vagyoni kártérítésével kapcsolatban arra hivatkozott, hogy az igényelt kártérítésből 1 200 000 forint az ő, 1 200 000 forint pedig az édesapja jövedelemvesztesége, mivel az ápolása miatt az édesapja is kiesett a munkából, így több havi munkabértől estek el. Követelését akként számította ki, hogy az alperessel napi 10 000 forint összegben állapodott meg és ha az alperes alkalmazta volna őt és az édesapját, akkor egyszerűsített foglalkoztatás keretében fejenként évi 120 napon át tudtak volna munkát végezni alkalmi munkásként 2019. augusztus végéig. 198 000 forintot elmaradt munkabérként kért azzal, hogy amatőr sportolóként 33 meccsen tudott volna részt venni, ahol meccsenként 6 000 forintba lett volna jogosult és ez a keresetveszteség is okozati összefüggésben áll a balesettel.

[11] Az alperes a kereset elutasítását kérte vitatva annak jogalapját és összecszerúságát. Kérte a felperes perköltsége megtérítésére kötelezését, megbízási szerződést nem csatolt.

[12] Előadta, hogy a balesetet a felperes elháríthatatlan magatartása okozta, mert nem tartotta meg a kellő távolságot a fűkaszt használó alperestől annak ellenére, hogy a munkáltató a figyelmét erre többször felhívta. Hivatkozott arra is, hogy a kárt az ellenőrzési körén kívül eső körülmény okozta, hisz nem terjedt ki arra a felelőssége, hogy a fás területen lévő cserjék és fák milyen állapotban vannak, ezért nem számíthatott arra, hogy a korong megakad és becsapódik a felperes lábába.

[13] Álláspontja szerint a felperes nem tett eleget kárenyhítési kötelezettségének, mivel nem vette igénybe azokat az orvosi ellátásokat, amelyek csökkentették volna a sérülések következményeit.

[14] Vitatta, hogy a baleset maradandó munkaképesség-csökkenést okozott volna a felperesnek, és azt is, hogy az édesapja ápolására szorult.

[15] A kereset összecszerúságával kapcsolatban előadta, hogy ha a baleset nem következik be, akkor sem tudta volna 120 napig foglalkoztatni a felperest vagy édesapját. Kiemelte, hogy 450 000 forintot már megfizetett a felperesnek a balesetet követően, ezen összeg erejéig beszámítási kifogással kívánt élni. Emellett hangsúlyozta, hogy a felperessel napi 5 000 forintos munkabérben állapodott meg.

Az elsőfokú bíróság ítélete

[16] A Szolnoki Törvényszék 15.M.70.276/2020/54. számú ítéletében kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 2 000 000 forintot sérelemdíj címén, valamint ezen összeg 2019. február 20. napjától járó törvényes kamatát, ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg az állam javára 120 000 forint illetéket, 27 118 forint állam által előlegezett költséget, míg a fennmaradó 250 000 forint eljárási illeték és 63 277 forint költség az állam terhén marad. Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg 15 napon belül az alperesnek 130 429 forint perköltséget.

[17] Az indokolásban a 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) 166. § (1) és (2) bekezdésére, az Mt. 9. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Polgári törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 2:42-2:54. §-aira, valamint a 2:52. § (2) és (3) bekezdésére, valamint 2:53. §-ára hivatkozott.

[18] Kifejtette, hogy a baleset az alperes magatartásából fakadóan következett be, így nem tudta magát kimenteni az alperes azzal, hogy a balesetet az ellenőrzési körén kívül eső körülmény okozta.

[19] Megállapította, hogy az alperes nem hívta fel a figyelmet a megtartandó távolságra, és arra sem, hogy hogyan kell a géppel bánni, így nem tudta bizonyítani, hogy a felperes – felhívása ellenére – nem tartotta be a géptől a kellő távolságot. A baleset azért következett be, mert az alperes a motoros fűkaszt nem rendeltetésszerűen használta, a felperesnek balesetvédelmi oktatást nem tartott, ezért nem tudta kimenteni azzal, hogy a felperes kizárólagos és elháríthatatlan magatartása okozta volna a balesetet.

[20] A sérelemdíjjal kapcsolatban értékelte, hogy a felperesnek az egészséghez való joga sérült, hónapokon át nem tudott munkát végezni, számára az alperes jelentős fájdalommal járó sérülést okozott, életét a baleset 4-5 hónapig lényegesen megnehezítette, továbbá esztétikai sérülése maradandóként értékelhető. Figyelembe vette az alperes felróható magatartását is. Megállapította, hogy a felperes az őt ért egészségsértés kompenzációjaként 2 150 000 forintba jogosult. Álláspontja szerint ezen összeg alkalmas arra, hogy a felperest ért fájdalmat, az elszenvedett 4-5 hónap alatti kiszolgáltatott élethelyzetet, lelki traumát, illetőleg azt, hogy kedvenc hobbijának, a futballnak ezen időtartamban nem tudott megfelelően hódolni, megfelelő módon kompenzálja.

[21] A 2 150 000 forintba beszámította az alperes által a felperesnek már megfizetett 150 000 forint összeget, míg a fennmaradó 300 000 forint erejéig az alperes beszámítási kérelmét elutasította.

[22] Rögzítette, hogy a felek napi 10 000 forint munkabérben állapodtak meg, azonban a felperes a balesetet követő 4-5 hónapot követően alkalmas volt munkavégzésre, ezért az év hátralévő részében nem volt már elzárva attól, hogy egyszerűsített foglalkoztatás keretében a rendelkezésre álló 120 napon alkalmi munkavállalóként munkát vállaljon, ezért a felperes e körben előterjesztett kereseti kérelmét elutasította.

[23] Kitért arra, hogy a felperes kizárólag véralvadásgátló injekció beadására volt rászorulva, amelyet az édesanyja adott be neki 2019. február 25. és március 28. napja között, egyéb ápolási teendőt a balesetéből kifolyólag nem igényelt, ezért a felperes édesapjának a munkától való távolléte indokolatlan volt. Mindezek alapján a felperes azon hivatkozása, mely szerint édesapja jogán a balesetből kifolyólag 1 200 000 forint elmaradt munkabér merült fel, nem volt megalapozott.

[24] Nem találta megalapozottnak a felperes azon hivatkozását sem, mely szerint amatőr sportolóként meccsenként 6 000 forint munkabérre volt jogosult.

A fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem

[25] Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben az alperes élt fellebbezéssel. Elsődleges kérelme az elsőfokú ítélet megváltoztatása mellett a kereset teljes elutasítására, másodlagos kérelme – ugyancsak az elsőfokú ítélet megváltoztatása mellett – a felperesnek járó sérelemdíj leszállítására irányult. Kérte, hogy kötelezze az ítéltábla a felperest a perköltsége megtérítésére a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. §-a alapján azzal, hogy az alperesi képviselő áfa fizetésére köteles.

[26] Érvelése szerint az elsőfokú bíróság az ügy megítéléséhez szükséges bizonyítást lefolytatta, azonban az irányadó bizonyítékokból okszerűtlen következtetést vonva állapította meg az ítéleti tényállást, ezért az így levont jogi következtetései nem helytállóak, melyből következően az ügy jogi megítélése érdemben sem helyes.

[27] A megállapított tényállást három szempontból kifogásolta.

[28] Egyrészt iratellenesnek és okszerűtlennek minősítette az ítélet [6] bekezdésében rögzített azon megállapítást, miszerint a felperes a baleset óta a korábbi amatőr labdarúgói tevékenységét a fájdalmai miatt már nem gyakorolja. Az iratellenességet abban látta, hogy az igazságügyi orvosszakértői vélemény és annak kiegészítése egyértelműen rögzíti, hogy a felperest egy kizárólag kozmetikai károsodásként véleményezhető 15 cm-es, ferdén húzódó heg hátramaradásával járó sérülés érte, melyből maradéktalanul felgyógyult, őt egészségkárosodás nem érte, nála mozgáskárosodás és munkaképesség csökkenés nem véleményezhető, illetve a fájdalom egy szubjektív érzés, amelynek megléte vagy meg nem léte orvosszakértői eszközökkel nem igazolható.

[29] A kifogásolt megállapítás okszerűtlenségét pedig abból vezette le, hogy megítélése szerint az előbbiekből az következik, hogy a felperes fájdalmára tett tényelőadása nem fogadható el, hisz tudományos módszerrel a fájdalom nem igazolható, ekként a felperes nem bizonyította a perben a fájdalma fennállását és azt sem, hogy a korábbi amatőr labdarúgói tevékenységét emiatt nem gyakorolja. E körben rámutatott arra, hogy (tanú 1 neve) tanú vallomásaiban azt nyilatkozta, hogy a felperes azért nem folytatja a futballozást, mert nem volt kedve, amit megerősít az, hogy a felperesnek a meghallgatása során (12. sz. jegyzőkönyv 6. oldal 10. bekezdés) „freudi elszólalása” volt. Kifejtette azon álláspontját, miszerint a Pp. 265. § (1) bekezdése alapján a bizonyítás sikertelenségének következményeit a felperesnek szükséges viselnie.

[30] Másrészt nem találta megalapozottnak azt a tényállásban szereplő ítéleti megállapítást sem, miszerint a felperes sok állással, sok járkálással, nehéz súlyok emelgetésével járó fizikai munkát nem végezhet. Érvelése szerint ez a megállapítás egyértelműen szemben áll az orvosszakértői véleménnyel és annak kiegészítésével, továbbá azzal az ítéleti ténymegállapítással is, hogy a felperest munkaképesség-csökkenés nem érte.

[31] Harmadrészt sérelmezte a baleset bekövetkezésével kapcsolatos tényállási részt is. Egyfelől vitatta a kisállat megjelenését és hogy azt ki akarta üldözni az odúból. Másfelől hiányolta annak rögzítését, hogy a felperesnek tőle minimum 2 méter távolságot kellett volna tartania, ő azonban 1,5 méteren belül volt. Utóbbi álláspontját (tanú 2 neve), (tanú 1 neve), (tanú 3 neve) és (tanú 4 neve) tanúk vallomásával látta bizonyítva.

[32] Az elsőfokú bíróság levont jogkövetkeztetését azért találta tévesnek, mert álláspontja szerint a balesetet a felperes elháríthatatlan magatartása okozta. Elismerte, hogy a fűkasza megakadását és kicsapódását az alperes okozta, érvelése szerint azonban a baleset nem emiatt következett be, hanem azért, mert a felperes nem tartotta meg a kellő távolságot. E körben azt hangsúlyozta, hogy a fűkasza másfél méteres hosszából az következik, hogy annak hatókörzete legfeljebb egy 1,5 méteres kör, így a kellő (2-3 méteres) távolságtartással a baleset elkerülhető lett volna. Mivel a tanúvallomásokból az derül ki, hogy a baleset pillanatában a felperestől elfelé lépett, belátható, hogy ahhoz, hogy a perbeli sérülést elszenvedje, 1,5 méteres távolságon belül kellett lennie. Ez pedig megítélése szerint indokolja az elsődleges kérelmének történő helytadást.

[33] Másodlagos fellebbezési kérelmét azzal indokolta, hogy a bíróság által megítélt sérelemdíj túlzott mértékű. Ezen álláspontja alátámasztása érdekében a következőket adta elő.

[34] A sérülés jellegét illetően rámutatott, a felperes balesetéből kifolyólag egy kizárólag kozmetikai károsodásként véleményezhető 15 cm-es ferdén húzódó heg maradt hátra, amelyből a felperes maradéktalanul felgyógyult, őt egészségkárosodás nem érte, nála mozgáskárosodás és munkaképesség csökkenés nem véleményezhető. A seb elhelyezkedését tekintve olyan testfelszínen alakult ki, amely többnyire ruházattal fedett.

[35] A sérülés következménye szempontjából azt hangsúlyozta, hogy a felperes a balesetet követően két hónapig igényelt segítséget az öltözködésben és tisztálkodásban, 2019. április 18-tól azonban az orvosi lelet már rögzíti, hogy a teljes testsúllyal terhelhette a lábát, ezt követően önellátó volt. Utalt (tanú 2 neve) nyilatkozatára, mely szerint a felperes a baleset után is járt velük a kocsnába, együtt szórakoztak.

[36] A BH219. 268. számon közzétett döntésre hivatkozva kiemelte, a sérelemdíj intézménye a személyiségi jogok megsértésének vagyoni elégtétellel való közvetett kompenzációja és egyben magánjogi büntetés. Érvelése szerint a magánjogi büntetés körében értékelendő az a magatartása, hogy a felperes részére már megfizetett 150 000 forintot, továbbá (tanú 5 neve) útján vitaminokat és étrendkiegészítő termékeket küldött a részére, ezért a magánjogi büntetés funkció esetében nem alkalmazható.

[37] Érthetetlennek talált több szempont értékelését. Egyrészt azt, hogy az elsőfokú ítélet szerint a felperes részére jelentős fájdalommal járó sérülést okozott. Ennek cáfolataként arra hivatkozott, hogy mind az orvosszakértői vélemény, mind annak kiegészítése rögzíti, hogy a fájdalom szubjektív dolog, nem mérhető, szakértői eszközökkel nem igazolható. Ebből arra következtetett, hogy a felperest ért jelentős fájdalomra még ténymegállapítás sem tehető, ekként mérlegelésére sem nyíltat lehetőség.

Másrészt kifogásolta a lelki trauma értékelését is, álláspontja szerint ugyanis azt sem orvosi dokumentum, sem pszichológiai szakértői vélemény nem támasztja alá. Harmadrészt annak figyelembevételével sem értett egyet, hogy a felperes focizni lábadozása alatt nem tudott, hisz a perben rendelkezésre állt adat arra, hogy focizni a felperes nem kívánt, és a futball tevékenységét a felgyógyulását követően sem folytatta, így ez csupán egy üres hivatkozás volt részéről.

[38] A felperes fellebbezési ellenkérelmében – nyilatkozata tartalma szerint – az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását és az alperes másodfokú perköltség megfizetésére kötelezését kérte, utóbbit a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (5) bekezdése alapján.

[39] Kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárás során beszerzett bizonyítékokból okszerű következtetéssel állapította meg az alperes által a felperesnek okozott jogsérelem tényét, a sérelemdíj jogalapjának fennállását, és a sérelemdíj összegszerűségének meghatározása során gyakorolt mérlegelési jogkörében kellő indokát adta a döntésének.

[40] Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a baleset az alperes magatartásából fakadóan következett be, emiatt a kimentési okra hivatkozása alaptalan.

[41] A fájdalmai megállapításával kapcsolatos alperesi kifogást szintén alaptalannak találta. E körben hangsúlyozta, egy ilyen súlyú sérülés jelentős fájdalomérzettel jár, ami önmagában is értékelhető körülmény a sérelemdíj összegszerű meghatározása során. Az pedig kizárólag a fájdalomra vezethető vissza, hogy egy fiatal „gólkirály”, amatőr labdarúgó játékosnak a focizást, ami korábban a szenvedélye, élete értelme volt, abba kellett hagynia.

[42] Álláspontja szerint nyilvánvaló, hogy a fájdalomérzetet kimutató orvosi eszköz hiányában a felperesi panasz cáfolatára a szakvélemény nem alkalmas, ugyanakkor megjegyzendő, hogy bizonyos sérüléseknél még a rehabilitációt követően is előfordul a sérülést követő fájdalomérzet, amely egyénenként különböző formában jelentkezhet. Ő és a tanúk egyértelműen nyilatkoztak arra vonatkozóan, hogy a labdarúgást a baleset óta nem gyakorolja a fájdalomérzete miatt. Ezt erősíti meg a foglalkoztatás egészségügyi szakorvos megállapítása, mely szerint a felperes sok állással, sok járkálással, nehéz súlyok emelésével járó fizikai munkát nem végezhet. Mindezek alapján az elsőfokú bíróság tényszerűen állapította meg, hogy az alperes a felperesnek jelentős fájdalommal járó sérülést okozott, amely tény a sérelemdíj összegszerűsége körében megfelelően értékelt.

[43] A baleset bekövetkezésének körülményeivel kapcsolatban előadta, hogy az alperes nem tudta bizonyítani, hogy munkavédelmi oktatást tartott volna, így azt sem, hogy felhívta volna a munkavállalókat, hogy ne menjenek a fűkasza közelébe és a 3 méteres távolságot tartsák meg. Az alperes által hivatkozott tanúvallomások nem pótolhatják a munkavédelmi oktatás hiányát, azok alkalmatlanok az alperesi kimentésre.

[44] Rögzítette, hogy a felek között nem volt vitatott, hogy a munkaviszonnyal összefüggő egészségsértést az alperes követte el, amit a sérelemdíj vonatkozásában is figyelembe kell venni.

[45] Kifejtette, hogy megalapozatlan az alperes sérelemdíj eltúlzottságával kapcsolatos alperesi kifogás is. E körbe hangsúlyozta, a sérelmet szenvedett félnek a jogsértés tényén túl egyéb joghátrányt nem kell bizonyítania. Emellett kiemelte, hogy a sérelemdíj meghatározásánál fontos szempont mind annak büntető, mind kompenzációs funkciója.

[46] Állította továbbá, hogy a felperes sérülése nem „csak” egy kozmetikai károsodás, hanem olyan sérülés, amely örökre a balesetre emlékeztető, maradandó heget és sérülésnyomot hagyott, ami miatt a labdarúgást is abba kellett hagynia. Az alperes cinikus megjegyzésével szemben rögzítendő, hogy a focizás abbahagyása nem „üres hivatkozás” volt részéről, mivel a balesetet követően a tartós futással, megerőltetéssel járó sportot a gyógyulást követően is fennmaradó fájdalomérzete – és nem az akarathány – miatt nem tudja tovább folytatni.

Az ítéltábla döntése és annak indokai

[47] A fellebbezés alaptalan.

[48] Az ítéltábla az ítélet kötelező hatályon kívül helyezésére okot adó körülmény fennálltának hiányában felülbírálati jogkörét a Pp. 370. § (1) bekezdés alapján az erre irányuló fellebbezési kérelemre, azok korlátai között gyakorolta, figyelemmel arra, hogy ilyen korlátnak minősülnek a Pp. 371. § (1) bekezdés a)-d) pontjában megjelölt tartalmi követelmények körében előadottak. Lényeges, hogy e körben korlátot nem csak az jelent, hogy a fél az ítéletet mennyiben kéri megváltoztatni, vagy hatályon kívül helyezni, hanem az is, hogy azt milyen okból, azaz milyen indokkal teszi.

[49] A fellebbezésben és a fellebbezési ellenkérelemben foglaltakra tekintettel az ítéltábla az alábbiakat emeli ki.

[50] Az ítéltábla elsődlegesen az elsőfokú ítélet tényállásának fellebbezéssel támadott részeit vizsgálta.

[51] Az ítéltábla sem iratellenesnek, sem okszerűtlennek nem találta azt az elsőfokú ítélet [6] bekezdésében rögzített megállapítást, amely szerint a felperes a baleset óta a korábbi amatőr labdarúgói tevékenységét a fájdalmai miatt nem gyakorolja tovább. Az ítéltábla megítélése szerint ugyanis ez a megállapítás – az alperes téves hivatkozásával szemben – nem ellentétes a szakértői véleményben foglaltakkal. Tény, hogy a szakértői véleményben szerepel megállapítás a felperes maradéktalan felgyógyulására, egészségkárosodásának, munkaképesség csökkenésének hiányára és arra is, hogy a fájdalom szubjektív érzés, amelynek megléte, vagy meg nem léte orvosszakértői eszközökkel nem igazolható, ugyanakkor e megállapításokkal a szakértői vélemény nem zárta ki a felperes fájdalmának fennálltát, valamilyen szintű fennmaradását. Az igazságügyi orvosszakértői vélemény

összességéből az tűnik ki, hogy a szakértők a felperes fájdalmával kapcsolatos előadását elfogadhatónak találták, a felperes fájdalommal kapcsolatos előadását nem cáfolták, a fájdalom lehetőségét nem zárták ki. A fájdalom fennállásával kapcsolatos ítéleti megállapítás tehát nem tekinthető iratellenesnek.

[52] Az előbbieket miatt az sem helytálló alperesi hivatkozás, hogy az elsőfokú bíróság okszerűtlenül vont le következtetést – a fájdalom bizonyítottságának hiányában – arra, hogy a felperes az amatőr labdarúgói tevékenységét a továbbiakban a fájdalom miatt nem gyakorolja. E körben nem lehet perdöntőnek tekinteni az alperes által (tanú 1 neve) tanúvallomásából kiragadott részletet, figyelemmel arra, hogy az említett tanú vallomásának egészéből az derül ki, hogy a felperes a balesete követően általánosságban kedvetlenné vált, ami azt jelenti, hogy hangulati élete általánosságban negatív irányba fordult. Eképpen a tanúvallomás kiragadott részlete nem alkalmas arra, hogy a baleset és a felperes hangulatának negatív változása közötti okozati összefüggést cáfolja. Az elsőfokú bíróság tehát helyesen következtetett a baleset, a felperes hangulatának romlása, és a futball tevékenység abbahagyása közötti oksági láncolat fennállására.

[53] Tévesen kifogásolta azt az ítéleti megállapítást az alperes, hogy a felperes sok állással, járkálással, nehéz súlyok emelésével járó fizikai munkát nem végezhet, egyrészt azért, mert ez a megállapítás nem áll szemben az igazságügyi orvosszakértői véleménnyel, hiszen a kiegészítő szakvélemény egyértelműen akként foglalt állást – az alperes hivatkozásával szemben –, hogy a fájdalom megléte orvosszakértői eszközökkel ugyan nem igazolható és nem cáfolható, mégis elfogadták a felperes ezen panaszát.

[54] Másrészt a vitatott ítéleti megállapításnak azért sincs perdöntő jelentősége, mert az elsőfokú bíróság a sérelemdíj összegének megállapításánál ezt a körülményt nem vonta értékelési körbe.

[55] Eredménytelenül támadta az alperes a baleset bekövetkezésével kapcsolatos tényállási részt is. Egyrészt a kisállat megjelenését és azt, hogy az alperes ki akarta azt üzni az odúból egyértelmű tanúvallomások bizonyítják. Másrészt a tanúvallomások abban a tekintetben is aggálytalanok voltak, hogy az alperes elmulasztotta a munkavédelmi oktatást, következésképpen a munkavállalók arról történő kioktatását is, hogy a működő fűkasztól milyen minimális távolságot tartsanak. Ebből következően pedig nem volt jelentősége annak tényállásban történő rögzítésének, hogy a felperes pontosan milyen távolságra állt az alperestől a baleset pillanatában. Megjegyzendő, hogy e körben nem voltak elfogadhatók az alperes fűkasza hatókörével kapcsolatos okfejtései sem, hiszen egyrészt a kicsapódó fűkasza hatására az azt tartó személy nyilvánvalóan a lendület irányába ellép, másrészt a fűkasza meghosszabbodik az azt tartó személy karjának hosszával, így pusztán a baleset megtörténtéből nem lehet következtetni arra, hogy a felperes másfél méteren belül tartózkodott az alpereshez képest. Mindezek miatt a tényállás módosítása, kiegészítése sem volt indokolt.

[56] A megállapított tényállásból levont jogkövetkeztetés szempontjából a kiindulópontot – az e körben előadott fellebbezési hivatkozásra tekintettel – az jelentette, hogy az Mt. 166. § (1) bekezdése szerint a munkáltató köteles megtéríteni a munkavállalónak a munkaviszonnyal összefüggésben okozott kárt, a (2) bekezdés b) pontja szerint pedig

mentesül a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy a kárt kizárólag a károsult elháríthatatlan magatartása okozta. Az előbbiek alapján a másodfokú eljárásban azt kellett vizsgálni, hogy az alperes fellebbezésének e tárgykört érintő hivatkozásai alapot adnak-e a munkaviszonnyal összefüggésben felperesnek okozott kár megtérítése alóli mentesülésére.

[57] Lényeges, hogy az alperes abban jelölte meg a felperes elháríthatatlan magatartását, hogy a távolságtartás szükségességére történő figyelmeztetés ellenére a fűkasza másfél méteres hatókörén belül tartózkodott. Tény, hogy a munkabalesetek elkerülése érdekében szükséges a működő fűkaszától a kellő távolság megtartása és tény az is, hogy a felperes ezen belül tartózkodott, ellenkező esetben a baleset nem következhetett volna be. Ahhoz azonban, hogy ez a körülmény az alperes mentesüléséhez vezessen az szükséges, hogy az előbbi körülmény kizárólagos és elháríthatatlan oka legyen a balesetnek. Hangsúlyozandó, hogy a két feltételnek, azaz a kizárólagosságnak és az elháríthatatlanságnak együttesen kell fennállnia. E két szempont értékelése kapcsán kiemelendő egyrészt, hogy a munkavállaló kizárólagos és elháríthatatlan magatartása a baleset bekövetkezésénél nem állapítható meg, ha a munkáltató nem tett eleget az egészséges és biztonságos munkavégzés biztosítására vonatkozó jogszabályi előírásoknak (EBH 2019.M.13.I.), másrészt a károkozó körülmény akkor minősül elháríthatatlannak, ha a munkáltató átlagos erőfeszítéssel, a technika átlagos eredményeinek felhasználásával nem befolyásolhatta annak keletkezését vagy kiküszöbölését (1/2018. (VI. 25.) KMK vélemény).

[58] A jelen esetben azonban – a fent kifejtettek szerint – az alperes nem tudta bizonyítani, hogy a felperesnek megfelelő munkavédelmi oktatást tartott, melynek során felhívta a figyelmét arra, hogy biztonságos távolságot kell tartani a működő géptől és megjelölte e távolság minimális mértékét. Mulasztásával megszegte az Mt. 51. § (4) bekezdésének első mondatából eredő kötelezettségét, vagyis jogszabálysértő magatartást tanúsított, amely egyrészt összefüggésbe hozható a baleset bekövetkezésével, másrészt kizárja, hogy a kellő távolság tartásának hiányát a felperes terhére lehessen felróni. Másrészt a munkáltató – különösen, hogy maga is mindvégig jelen volt a munkavégzés során – minden erőfeszítés nélkül, egyszerű felszólítással, illetve kellő odafigyeléssel elháríthatta volna a felperes védőtávolságon belülre kerülését. Az előbbiekből következően a felperesnek az a magatartása, hogy a biztonságos távolságon belül tartózkodott nem minősül sem a baleset kizárólagos, sem elháríthatatlan okának, ezért nem szolgálhat alapul az alperes felelősség alóli mentesüléséhez. Emiatt az alperes elsődleges fellebbezési kérelme nem foghatott helyt.

[59] A másodlagos fellebbezési kérelem vizsgálata tekintetében fontos hangsúlyozni, hogy az elsőfokú bíróság a sérelemdíj összegének meghatározásakor egyrészt azt értékelte, hogy a felperes számára a sérülés maradandó egészségkárosodást és munkaképesség csökkenést nem okozott, másrészt viszont azt, hogy a legfontosabb személyiségi joga, az egészséghez való joga sérült, illetve életét a baleset 4-5 hónapra lényegesen megnehezítette, ez idő alatt munkát végezni nem tudott, fájdalmai voltak, kiszolgáltatott élethelyzetben volt, lelki traumát élt át, továbbá kedvenc hobbijának a futballnak nem tudott hódolni. Értékelte továbbá azt az alperesnek felróható magatartást, hogy a fűkaszát nem rendeltetésének megfelelően használta. Mindemellett értékelte azt is, hogy bár csak esztétikai sérülése maradt végeredményben, az mégis egy maradandó kozmetikai károsodásként értékelhető. E körülményekkel látta arányban állónak az 2 150 000 forint sérelemdíjat.

[60] Az előbbiek fényében helyes ugyan az az alperesi hivatkozás, hogy a felperest egy (végeredményben) kizárólag kozmetikai károsodásként véleményezhető, 15 cm-es, ferdén húzódó heg hátramadásával járó sérülés érte, melyből egyebekben maradéktalanul gyógyult, ez azonban nem jelenti azt, hogy a gyógyulásáig ne lettek volna olyan súlyúak a sérelemdíj megállapítása körében mérlegelendő körülmények, amelyek a bíróság által meghatározott összegű sérelemdíjat megalapozták.

[61] Az alperes tévesen érvelt azzal, hogy a sérülés következménye mindössze az, hogy két hónapig segítségre szorult az öltözködésben és a tisztálkodásban. A sérülés ugyanis – ahogy azt az elsőfokú bíróság helyesen értékelte – a felperest hónapokon át akadályozta a munkavégzésben, jelentős fájdalmakat okozott neki, lelkileg is megviselte, illetve akadályozta hobbját gyakorlásában is. Az, hogy a felperes a baleset után járt-e szórakozni, azért nem bír jelentőséggel, mert egyrészt a szórakozás hiányát az elsőfokú bíróság sérelemdíj növelő tényezőként nem értékelte, másrészt (tanú 2 neve) tanúvallomásából annak csupán alkalmoszerű előfordulására lehetett következtetni, ami sérelemdíj csökkentő tényezőként nem vehető figyelembe.

[62] Az alperes sérelemdíj magánjogi büntetés funkciójának mellőzésére irányuló érvelése azért alaptalan, mert az elsőfokú bíróság a sérelemdíj összegének meghatározása körében a magánjogi büntető jellegre nem volt figyelemmel, ezt a szempontot ő maga sem értékelte sérelemdíjat növelő tényezőként, ezért annak mellőzése sem lehetséges.

[63] Az alperes hivatkozásával szemben az elsőfokú bíróság helyesen értékelte a jelentős fájdalom okozását a felperes számára. E körben a másodfokú bíróság visszautal a már korábban leírtakra, közelebbről arra, hogy a szakértői vélemény nem zárta ki a fájdalom fennállását annak ellenére, hogy az orvosszakértői módszerekkel nem mérhető, illetve hasonló sérüléseknél a fájdalom jelentkezése életszerű, hiszen a felperest a jobb láb sípcsontjának roncsolásával járó sérülés érte.

[64] Ugyancsak helyesen értékelte az elsőfokú bíróság a felperesnek okozott lelki traumát. A meghallgatott tanúk vallomása ugyanis egyértelműen alátámasztotta, hogy a felperes hangulata negatívan változott, a baleset után magába fordult. Ebből pedig - szintén az alperes téves hivatkozásával szemben - helyesen következtetett arra, hogy a futballt a baleseti sérülés miatt nem űzte 4-5 hónapig. Hangsúlyozandó e körben, hogy a sérelemdíj tekintetében az elsőfokú bíróság nem azt értékelte, hogy a felperes a baleset miatt abbahagyta a futballt, hanem azt, hogy az általa említett 4-5 hónapos lábadozási, gyógyulási időszakban nem tudott a futballnak hódolni. Ezt pedig a szakértői vélemény egyértelműen alátámasztotta.

[65] Mindezekkel pedig az ítéltábla megítélése szerint is arányos a 2 150 000 forint sérelemdíj, amely a már kifizetett 150 000 forint összeg beszámítása után 2 000 000 forint fizetési kötelezettséget teremtett az alperes oldalán.

[66] Mindezekre figyelemmel az ítéltábla megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a kereset elbírálásához szükséges tényállást kellő mértékben feltárta, a rendelkezésre álló bizonyítékok okszerű mérlegelésével helyesen állapította meg és abból helytálló következtetésre jutott, ezért az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése értelmében helybenhagyta.

[67] A felperes a másodfokú eljárásban bruttó 63 500 forint perköltséget igényelt a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (5) bekezdése alapján, amely megfizetésére a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján kötelezte az ítéltábla a peresztes alperest.

[68] A 2 000 000 forint pertárgyérték figyelembevételével a fellebbezési eljárási illeték összegének megállapítása az 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 46. § (1) bekezdésén alapul. Az eljárási illetéket a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján a peresztes alperes viseli.

Szeged, 2023. március 2.

Dr. Szöllősiné dr. Tóth Zsuzsanna s.k.

Dr. Gál Attila s.k.

Dr. Bálint Attila s.k.

a tanács elnöke

előadó bíró

táblabíró